

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

nullū est inter ipsos & illos discrimen. Quemadmodū margarita aliqua
ciosa facile dignoscitur inter carbones: quæ tamen si etiā in carbonē con-
tatur, quis eā inter reliquos carbones dignoscet? & præterquā quod Sana-
gri, adeoq; deformes; etiā adeo sunt aridi, vt adhæserit cutis eorū ossibus
ta carne consumpta: amiserunt enim omnem teretitudinē, & solitam di-
tionē; & aruerūt, & facti sunt quasi lignū, hoc est, valdē inēpti ad ea, quæ
Dei, & ad bonum proximorum: atq; si nunquā de rebus huiusmodi eg-
§. 2.

S.
Deus pec-
cantes de-
seruit.
Homilia 10.
in Euangeli.

2 Escl. 19.2

Sapientes
coniuncti
mulieribus
apostatant
à Deo.

Impuri à fi-
de recedūt.

Conscientia
in vitio pu-
rescit.

In Jerem. 17.
b Ps. 72. 28.

NEQVE est hæc vltima miseria: nam suprema & maxima ad quam
uenire possunt omnes huius vitæ miseriæ, est tremenda Dei delicta
permittentis illos absq; fræno sequi sua desideria; donec in eis moriantur.
(ait S. Grego.) est, *computrescere iumenta in stercore suo*, hoc est, carnales ho-
mines in fatore luxuriæ vitæ finire. nam interdum obseruatū est, in ipsis ho-
minibus, quod adeo dilexerūt, & tanti in sua vita fecerūt, mortem
ijisse, & ex lecto libidinjs ad infernū descēdisse. Hæc illa miseria est, quæ
celsus extollit, cū ait: *Vinum & mulieres apostatare faciunt sapientes*
arguent sensatos. Et qui inigit se fornicarijs mulieribus erit nequam: putredo ver-
mes hæredat abunt illū, & extolletur in exemplū maius; & tollitur de numero
tium anima eius. Et sensus est: quod qui fuerant sapientes & prudentes, &
celsus locum in Ecclesia, & in cōspectu Dei habuerunt: si cōiungantur
nicarijs mulieribus, & inebrientur vino turpiū suarū voluptatum, eodē
ent, vt apostatent à Deo, deserendo eius amorem & seruitiū. Adeoq; hæc
rum miseria interdum crescit, vt quæadmodum lineum illud lumbare
tatum fuit ex terta promissionis ad Assyrios, vbi omnino computruit
tanquā Apostatæ recedūt à religione, quam professi erāt, & redeunt ad
lum; & q̄ horribilius est ab ipsa Catholica fide & Ecclesia sancta recedunt
transiunt ad partes & factiones Hæreticorū, vt turpibus suis facultatibus
berius potiantur. Ibi *putredo & vermes* sunt eorum hæredes: misera. in-
entia putrescit in suis vitijs, & mordetur ab horridis vermibus, illā qui
gunt, & torquent: imò & ipsa infelix caro pœnā luit suarum voluptatū,
bo infecta fœtido, quo putrescunt & cōsumuntur eius ossa; & replet
bus, eius viscera vorantibus: disponente Deo, vt violeta aliqua, & h
morte ante tempus moriatur, vt sit in exemplū maius, & inuitatum, vt alij
tiores fiant; & æterna hominum adeo egregiorum ac Sanctorum damna-
metum alijs incutiat, ne audeant illos imitari. Caueat (ait S. Hiero.) quæ
test cum Dauide dixerit: *mihi adherere Deo bonum est*: ne ei ex sua negligētia
& incuria eueniat, vt dissoluatur & separetur à Deo suo; qui permissus
transferri ad flumen Euphratē, & potestati inimicorum: & qui debuit
scendere in foraminibus petreæ firmissimæ, quæ Christus est: abscondatur
sceliat in foraminibus corruptæ & putrefactæ petreæ, cadendo in vitium

errores hæreticorum, & sæcularium & in eam deveniat putredinē, vt non possit amplius aptari, vt iterū ipsius Domini corpus cingat, nec in ei⁹ domo vsui esse possit. Hæc S. Hier. ad cautelam eorum, qui spiritus delicias aliquando degustarunt, & c. abscondi consueverant cū Christo in Deo, contēplātes eius magnalia; & ex occulta postea superbia hæc exercitia deserunt, vitā suā relaxant, delicias quarunt & solatia: quos monet, nisi ad se ipsos redeant, sensim deveniuros ad profundā fornicationis foucā, in qua adeo computrescat, vt vitā esse nō possint. d. Sic putrescere faciā (ait Dominius) superbiā Iudæ, & superbiā Ierusalē multiā. Superbia. n. tanquā radix peccatorū ei⁹, ignominiosa adeo putredine puniēda est, vt oēs obturent iuās nares, ne factorē eius percipiāt. Idem cōfirmat Scriptura diuina, referens horrenda aliqua supplicia in huiusmodi peccatores, ad alios continendos & deterrendos; e. Ecce ego (ait Dominius ad Samuelem) facio verbum in Israhel, quod quicumq; audierit, timet ambra auris eius, fuit autem illud, infelix mors Sacerdotum filiorum Helio ob scelera, quæ perpetrabant cum mulieribus, quæ obseruabant ad ostium tabernaculi. permisit enim Deus, arcam testamenti tanquam captiuam transferri ad Philistæos, ne eam videret in manibus Sacerdotum adeo carnalium: Et quamuis Deus in antiqua lege, Sacerdotes permittebat habere vxores, tantum tamen horrorem carnalitatē ostendebat, vt lege constituerit: f. si Sacerdotis filia deprehensa fuerit in stupro stāmis exuretur, quia nomen Patris sui violasset. Quam igitur pœnam promerebitur illa, quæ cum esset filia Dei, cui seroto Castitatis consecravit, huiusmodi culpā cœlestis sui Patris nomen violaret? exigua & leues censentur flammæ Sodomæ ad eam puniendā. Sed audiamus quam pœnam sumpserit Deus de Hebræis cum mulieribus Madianitis fornicantibus. Non enim contentus, quod viginti quatuor milia de plebe iugulasset, iussit Moysen g. tollere cunctos principes populi, & suspendere eos contra Solem in patibulis; & cum quidam ex filijs Israhel mirasset ad scortum Madianitidem, vidente Moysē & omnem turba filiorum Israhel, inspirauit Deus Phinees filio Eleazari Sacerdotis, vt arrepto pugione ingrederetur post virum Israhelitem in lupanar, & perfoderet ambos simul: minus malum existimans, statim eos descendere in infernam, quam vt multi alij detestando eorum exemplo perirent. Prætereo notas & exemplares punitiones Nazarei damsonis, Prophætæ Davidis, & aliorum, quæ in præcedentibus capitibus sunt insinuata. Solum addam exemplum Ruben, qui fuit primogenitus Patriarchæ Iacob, cuius tarpitudinem pater eius, imminente morte, tremenda quadam maledictione puniuit, dicens: h. Ruben primogenitus meus, qui esse debuisses iniciam gaudij mei, & honor domus meæ, prior in donis & maior in in. per. o, ac propterea omnibus tuis fratribus præferti debuisses. Sed quia effusus es sicut aqua, permittens, te absque freno à carnali tua

R. 2.

concu.

c. Col. 3. 3.
Per occultā
superbiā
venitur ad
fornicationē
1. Iere. 2. 9.
Superbia
radix pecca-
torum.
c. 1. Re. 3. 11

f. Leuit. 21. 9

Violantium
castitatem
horribilis e-
st pœna.

g. Num. 25. 4.

h. Gen. 49. 3.

Deut. 33. 6.
sit Ruben
paruum in
numero.
i. i. Para. 5. 1
k Gen. 48. 5

Ica. 49. 22.
Superbos &
luxuriosos
Dei hu-
miliet.

m Psal. m.

Si vera fuit
penitentia
nunquam
negatur re-
missio.

n Iere. 3. 1.

Misericor-
dia Dei ma-
ior est mi-
seria hu-
mana.
o Ps. 39. 3.

p Isai. 2. 10.
2. 10.
q Cant. 2. 4

r Ps. 103. 18.

concupiscencia duci; teq; ipsum in profundu luxuriae precipitans, sicut
fusa aqua, quae mergitur in terram: non crescit; nec qui praeminentia fructu
quae inter fratres tuos tibi debebatur, nec familia tua crescet, & propaga-
tur sicut illorum: quia ascendisti cubile patris tui, & maculasti stratum eius. Quae
poena, ut ei esset magis ignominiosa, transtulit pater eius privilegia & im-
munitatem ad castum Joseph, omnium fere minimum; & qui ob insignem ca-
ritatem meritis est nomen Nazarei, & sancti, inter tuos fratres: & ad eum
ascendo profecit, ut fuerit caput k duarum tribuum in Israel, ac propterea
pater eum appellavit: *filium accresces Joseph, filius accrescens*: quasi dicat, semper
crescit, ut totus mundus intelligat, quod Dei maiestas humiliet super-
luxuriosos; & quamvis sedem suam habeant inter stellas, eos inde deturbat
& abijciat usque ad abyssum, spolians eos gratijs & privilegijs, quae
concesserat: ita ut nunquam crescant, nec proficiant, neq; honorem verum
obtineant. siquidem ipsi effundi voluerunt sicut aqua, & in profundam
luxuriam foueant. Qui tamen contra, *in exaltat castos humiles, & ex-
cos de puluere terrae, ut collocet cum principibus Ecclesiae suae.*

S E D quoniam in hac vita existenti nunquam remissionis ianua o-
ditur, si veram faciat penitentiam: nemo debet fiduciam abijcere, et
videat se tanquam aquam effusam, & sicut lumbari, quod diu fuit sep-
tum, computruisse. Nam qui filium prodigum, impudicum admisit, & ipse
recipiet iterum in domum suam, & lumbaris putridi damna reparabit, ut
sit ad pristinum officium redire. Quod expressè insinuat per eundem Ieremiam
cens: *n Vulgo dicitur: si dimiserit vir uxorem suam, & recedens ab eo, duxerit
alterum nunquid reuertetur ad eam ultra: aut fornicata est cum amatoribus
multis, tunc reuertetur ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam eam, & iterum praecingam
eum, sicut prius praecingebaris. Maior est misericordia mea, quam tua
miseria; plus ego dimittere possum, quam tu peccare: defleas tua peccata
pete confidenter eorum veniam, & ego o preces tuas exaudiens, educam te
de luto miseriae, & de luto facis, in quo haerebas, & statuiam super petram firmam
pedes tuos, & dirigam gressus tuos in meo obsequio, & immittam in os tuum
verbum laetitiae novum, ut quicquid, tuam mutationem videbant latenter
ultent, & discant sperare in misericordia mea magna.* Excus igitur, mihi
ex fovea ista execranda, in qua haesitas, computrescens in tuis carnalitatibus
quod si cupis te abscondere, *progrede* (ut ait Isaias) *in petram, & abscondere
in fossa humo, & ut sponsus dixit sponsae, & in foramina petrae, & in caverna murem
ingrediens* (ut ait S. Hieronimus) *per meditationem vulnera Christi crucifixi, & in
de tuo ruminans tanquam gemens columba dolores Salvatoris, & gratia
tuo peccatorum, quae illi ortu fuerunt causa, haec enim & petra est vnicuique refugium
hermactis, ut spinas excutiat, quibus transigitur. Ingredere etiam consideratio*

ne fouea sepulchri tibi, cū mortuus fueris, aperiendi & excauandi; & stude
 nūc te preparare ad rationē, quæ tūc exigetur, reddendā. Maneas deliberato
 animo diutius in duobus his locis absconditis: & confide in diuina omni-
 potentia, quod licet in ea ingrediaris tanquā putridū lūbare, proditurus sis per
 penitentiam integer & renouatus. Si verò adhuc perinaciter pergere velis
 in sordidis tuis voluptatibus, præpara te ad pœnā suscipiendā, quæ inopinā-
 tem inuadet, cū horrendis cruciatibus, vt videre potuisti in exemplis diuinæ
 scripturæ, quæ recensuimus; & alia innumera potuissemus adferre ex histo-
 rijs Ecclesiasticis, ex quibus tamen vniciū solum proferam, quod narrat Pe-
 trus Cluniacensis, & refert Caesar Baronius in suis annalibus ad initiū tomi
 duodecimi, de Sacerdote quodam, qui excelsæ suæ dignitatis oblitus in hoc
 peccatū fuit lapsus. & per multos annos præceps in illud ruit: nec tamē pro-
 pterea à sacro Missæ faciēdo abstinēbat. Habebat familiaritatē cū monachis
 monasterij Bonæ Vallis, à quibus frequenter, de vitæ emēdatione moneba-
 tur: & bonis verbis spē illis faciebat, sed in suo malo statu persistēbat. Sed
 minime cogitantem grauis morbus inuasit: quem Prior monasterij visitauit:
 & periculum aduertens, mansit cum illo per noctem, cumq; soli essent, cæ-
 pit ægrotus magnis clamoribus Patri priori dicit: adiuua me, adiuua me:
 duo enim ferocissimi leones hic sunt, qui faucibus apertis inhiāt, vt me dis-
 cerpant: ora quæso Deum, vt me ab eis liberet. Quod cū diceret totus tre-
 mebat, & quasi furiosus sese agitabat, vt leones illos fugeret. Tremens itaq;
 Prior tradidit se orationi pro misero illo ægrotante, qui paulò post dixit: iā
 propter tuas orationes ferē illæ abiuerunt, nec amplius comparent. Sed ob-
 litus conuerti ad Deū, cæpit alios sermones de varijs rebus cum Priore mis-
 cere. Sed post vnā horam, alio clamore multò adhuc maiore dixit: heu,
 video flammam igneam de cælo descendentem rectā super hunc lectum, vt
 me comburat: ora, quæso, Deum, vt me ab eo liberet: à quo vt se defenderet,
 stragula eleuabat, quibus totum se cooperiret: Orauit Prior pro eo adhuc
 feruentius, donec ille dixit, desiste ab Oratione: quia iam Deus ab illo igne
 me liberauit, interposito linteo quodam inter me, & ignem, quod nō potuit
 penetrare. Cæpit Prior illum consolari & exhortari: cumq; mutuo collo-
 queretur raptus infirmus in Ecstasim: Et post mediā noctē redijt ad se dicens
 horrendis ac tremendis gemitibus: vae mihi, vae mihi: qui ductus ad iudicium
 Dei dānatus in eo sum ad mortem æternā, & horrendis carnificibus tradi-
 tus, qui trahant me ad æternum ignē cum Sathana, & malis eius Angelis. Et
 hic habent sartaginē quandam ignitam pinguetudine plenam, in quo me fri-
 xant. Cumq; Prior inciperet pro illo orare, dixit infelix desine orare: quia
 non exaudieris. Fortē cogitas me delirare? non deliro: sed valde mihi præ-
 sens hæc dico, Et accipiens Priorem ex cucullo dixit: sicut hoc est cucullum,

*Pertinacem
inopinata
pœna inuadet.*

*Pœna sacer-
dotis pro-
lapsi in pec-
catum im-
pudicitia.*

ita quod video est ignea sartago: quo dicto exiliit gutta vna liquoris ex sartagine ad ipsius manum, quam, spectante ipso Priore, rotam combussit, polelem, carnem, & ipsamet ossa: & horrendo quodam gemitu dixit: hoc est experimentum eius, quod iam dixi, & quemadmodum gutta hæc matum consumpsit: ita ignis hic comburet & consumet me totum. Iam tortores sartaginem appropiant, vt me in eam proijciant: & sic infelix exspirauit, tradit miseram animam eam expectantibus. Hanc visionem ostendit Deus in illi illi sacerdoti: non ob eius vtilitatem, vt ait S. Gregorius, sed ob nostram vt experimentum capiamus in alieno capite, & ne conculemus castitatem quam diligenter colendam & seruandam excelsus noster status nos obligat.

CAPVT XII.

LAUDABILIS VERECUNDIÆ AFFECTVS, eius præstantia, & proprietates, quam illa inuentus sit necessaria, & speciatim ad castitatem inuendam.

*Verecundia
Castitati
necessaria.
2. 2. q. 147.
a. 2
Verecundia
timor vni
turpi est.*

*Verecundia
proditur
facies in
vultu.
1. 2. q. 44. a.
1. ad 3.*

*Timor
verecundus
accendit
vultum.
2. Cant. 4. 3*

*S. Tho. 1. 2. q.
4. 6.
q. 41. a. 4.*

AD CASTITATIS custodiam & ornamentum multum conferunt in particulari tres aliæ virtutes cum heroicis suis exercitijs, quarum primū vna de illi simile & affine, est laudabilis quidam affectus quem Sancti Verecundiā, erubescentiā, vel pudorē nominant. Quod affectus (vt ait S. Thomas) sequens S. Gregorium Nazianzenum, & S. Ioannem Damascenum est timor quidam cuiusuis rei turpis, aut indecentis, & magnus quidam horror infamiae & confusionis, quam ob suam turpitudinem & indecentiā coniunctam secū adducit: quam hoc nomine & motiuo fugi iuxta regulas rationis & moderationis, quā illa præscribit. Studiosus hic affectus solet interdū prodi externis aliquibus signis in vultu: proprius enim passionis timoris effectus est sanguine alterare & spiritus vitales, qui corpori adferunt calorem & colorem: licet non semper eodem modo, vt idem Angelicus Doctor dixit. Timor enim mortis rerumq; terribiliū trahit sanguinem ad interiora, & vultum ipsum relinquit decolorem, & quasi exanimem: timor autem verecundus vultum accendit, roseumq; reddit, & quodammodo depingit genas rubratum solarum coloribus. Quam obrem spiritus Sanctus in Canticis ait: *sicut fragmen mali punici ita gena tua*: comparans sportam pulchritudine. Quamuis addat: *absque eo quod in yris secus lateret*, ad significandam: quamuis exterior huius verecundiæ puritas valde sit iucunda & grata: multo tamen maiorem esse internam, quæ sub illa latet. Boni huius affectus radices inseuit naturæ author in hominibus ob duplicem finem. Tum scilicet, vt peccati turpitudinem ac vilitatem fugerent, vel eo nomine, quod sit infame & contemptibile: tum, vt si forte aliquando in illud laberentur, erubescerent ac pudore propterea afficerentur, excitates seiplos ad culpam suam emendam vel eo nomine, vt eius confusionem euaderent. Et

hinc